VÄLKOMNA PÅ INFORMATIONSMÖTE

VÅRDNADSHAVARE TILL HUTH-STUDERANDE I ÅK 2

12.11.2026

PÅ AGENDAN: STUDENTEXAMEN

Kvällens information

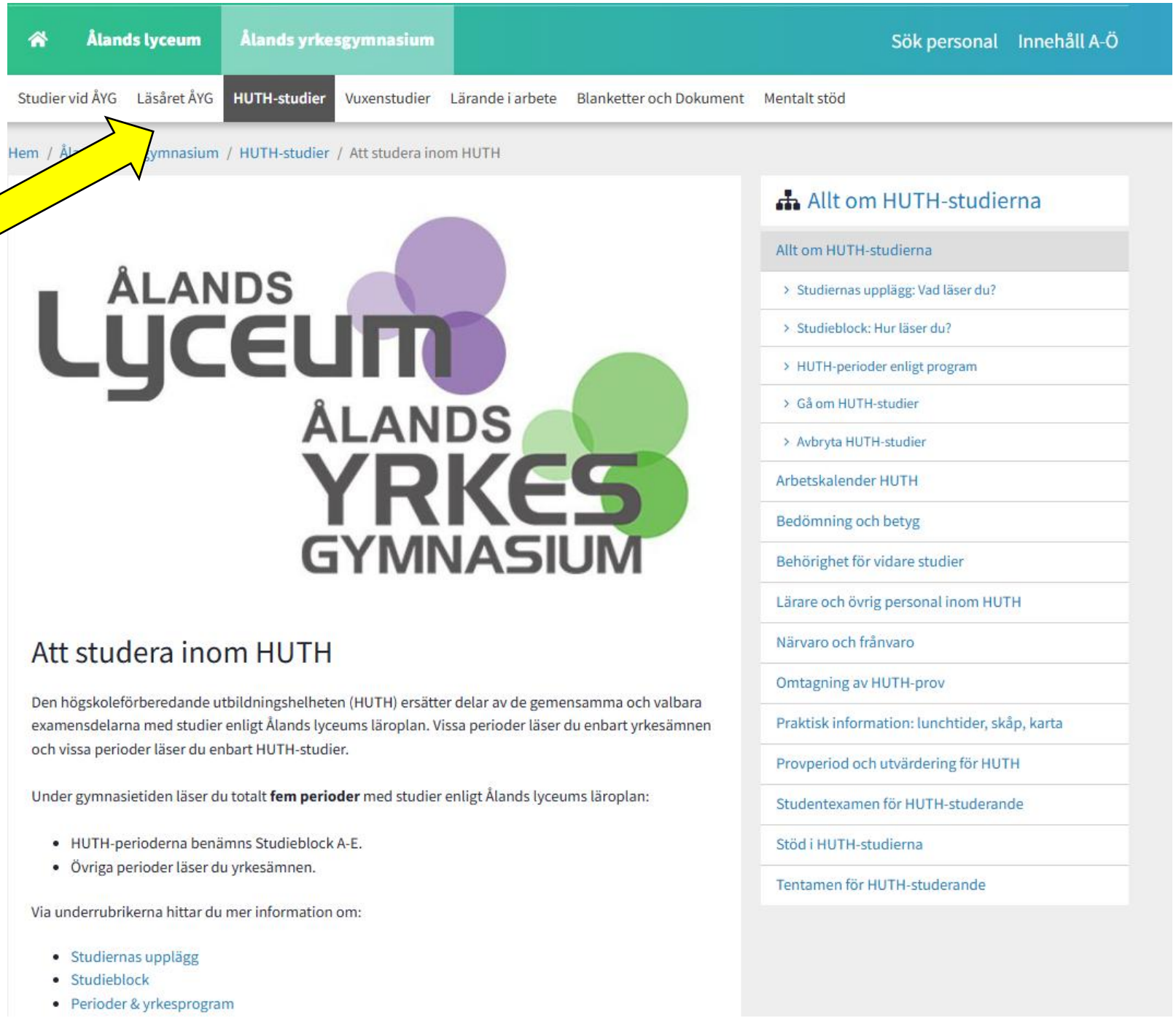
Allmänt om HUTH-studier

Antagning till vidarestudier på högskolenivå

Studentexamen för HUTH-studerande

HUTH-fliken på Studnet

- Presentationen läggs ut här under morgondagen.

- Politiskt beslut
  - Inleddes hösten 2011
- Studerande vid Ålands yrkesgymnasium ges möjlighet att läsa en **Högskoleförberedande UTbildningsHelhet**, HUTH.
- HUTH-studierna som läses vid Ålands lyceum
  - ersätter de flesta allmänna och valbara ämnena vid Ålands yrkesgymnasium, ca 1/3 av utbildningen
  - följer Ålands lyceums läroplan
  - ger en god grund för högskolestudier

ÅLANDS YRKES GYMNASIUM

+

ÅLANDS Lyceum

=

HUTH-studier

Antal HUTH-studerande per utbildningsprogram läsåret 2026-27

	BLU	BYGG	EL	FR	FTT	IT	KOCK	MERK	MPT	NVA	SERV	VVS	
ÅK 1	4		6	2	1	1		7	2	5	2	3	**33**
ÅK 2	**2**	**1**		**2**	**4**			**9**	**2**	**3**			**23**
ÅK 3	2	1			1	1	2	10		1		1	**19**

Totalt 75 HUTH-studerande just nu (80 ifjol)

ÄMNE	STUDIE-AVSNITT
Svenska	7
Engelska	7
Matematik	8
Geografi	3
Naturvetenskap	1
Samhällskunskap	4
	30

HUTH-studier

Totalt 60 sp fördelade på 5 perioder under 3 år

Viktiga begrepp

LP2021	Definition
Studieblock	En period med 12 sp HUTH-studier, A-E
Modul	Läroplanens bygg-klossar
Studieavsnitt	Moduler i ett eller flera ämnen som undervisas ihop som en helhet
Studiepoäng 1 sp = 15 h undervisning	Modulerna kan omfatta 1 eller 2 sp

Studieblock för studerande som inlett HUTH-studier fr o m hösten 2021

Åk 1				**Åk 2**				**Åk 3**	
Block A	**sp**	**Block B**	**sp**	**Block C**	**sp**	**Block D**	**sp**	**Block E**	**sp**
SV1	2	SV4	2	SV5	2	SV8	2	SV15	2
SV2-3	2	ENG3	2	SV6-7	2	ENG5	2	ENG10	2
ENG1	1	MK2	2	ENG4	2	ENG6	2	MK8	2
ENG2	3	MK3	2	MK4	2	MK5	2	MK10	2
MK1	2	GE2	2	GE3	2	MK6-7	2	NV1 (FY1/KE1)	2
GE1	2	SK1	2	SK2	2	SK4	2	SK3	2
Totalt:	12	Totalt:	12	Totalt:	12	Totalt:	12	Totalt:	12

HUTH-studier och vidare studier

- **All yrkesutbildning vid ÅYG**, oavsett HUTH-studier
  - Ger **grundläggande behörighet** att studera vid de nordiska universiteten och högskolorna.
- **HUTH-studierna**
  - Ger **förberedelse** för vidare studier på högskolenivå
  - Ger ett flertal **särskilda behörigheter** till Sverige
  - Ger **ökade möjligheter till antagning** nationellt och internationellt
    - Via avläggandet av studentexamen

HUR HÄNGER STUDENTPROV OCH ANSÖKAN TILL VIDARE UTBILDNING IHOP?

Studentprovens betydelse för högskolestudier på **Åland**

NYTT fr o m hösten 2027!

Betygsantagning på basen av

- **Studentexamen**

eller

- Medeltalet på avgångsbetyget från yrkesgymnasiet + vitsorden i GEM (sv, eng, ma)
  - Den bästa poängen gäller.

- Urvalsprov till sjukskötare.

Studentprovens betydelse för vidarestudier på **fastlandet**

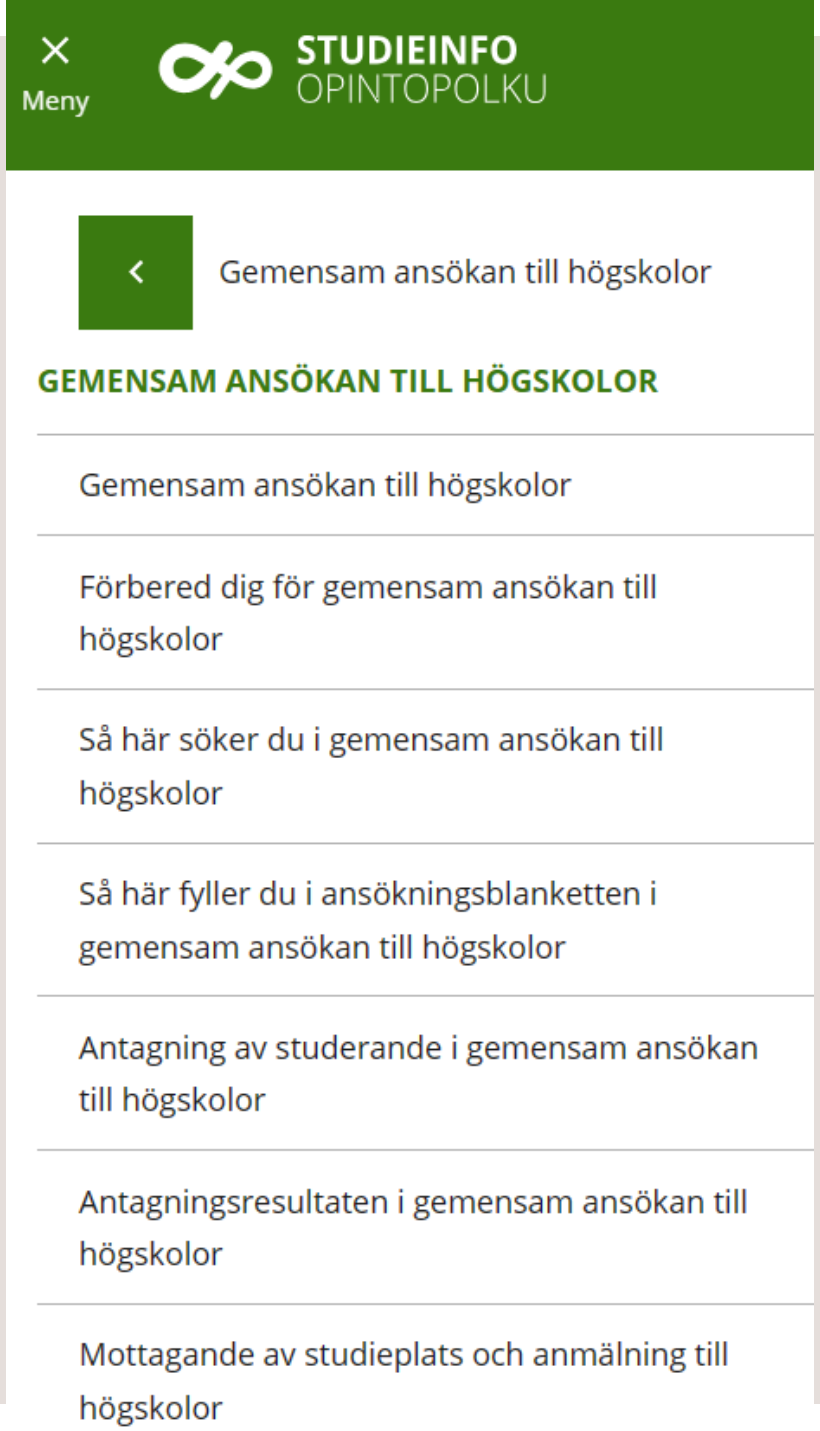
Såväl studerande som avlagt **studentexamen** som enbart **yrkesinriktad grundexamen** har behörighet för högskolestudier i Finland.

Ansökan via www.studieinfo.fi

Antagningssätt

1. **Till universitet och högskola:**
   - Studentexamen
   - Urvalsprov
2. **Till yrkeshögskola:**
   - Studentexamen
   - Yrkesinriktad grundexamen
   - Urvalsprov

Studentprovens betydelse för vidarestudier på fastlandet

- Antagningen till **universitet/högskola** bygger på :

1) **Betygsurval** = Studentprovsresultaten
   - De flesta studerande antas endast på basen av studentprovsresultat (ca 50-80% av platserna på en utb.)
2) **Urvalsprov**
   - Avläggs av de som inte antas på basen av studentprovsresultat (ca 20-50%)
3) **Studier vid öppna universitet** används också vid antagningen

Studentprovens betydelse för vidarestudier på fastlandet

Betygsurvalet till universitet och högskolor

- Antalet studentprov som ger poäng varierar mellan utbildningarna
  - **Nya poängtabeller fr o m hösten 2026**
  - Olika antal prov beaktas (3-6)
  - Olika ämnen beaktas till olika utbildningar
  - Modersmålsprovet poängsätts alltid, i övrigt varierar det vilka ämnen som ger poäng

www.universitetsantagning.fi

Studentprovens betydelse för vidarestudier på fastlandet

- **Tröskelkriterier**
  - Högskolan kan bestämma om sk tröskelvillkor, dvs att det krävs ett visst resultat i ett visst ämnesprov i studenten för att kunna antas på basen av studentprov
- **Direktval**
  - Högskolan kan bestämma att ett visst resultat i ett visst ämnesprov i studenten berättigar till direkt antagning

Studentprovens betydelse för vidarestudier på fastlandet

Urvalsprov

- Högskolorna samarbetar. Ofta **gemensamma prov** inom samma utbildningsområde
  - **Nya urvalsprov fr om våren 2025: Urvalsprovsgrupper A-I**

- Proven testar alltid **allmängiltiga färdigheter** som problemlösning, analytisk förmåga osv, och kan innehålla **ämnesspecifika delar med eget material.**

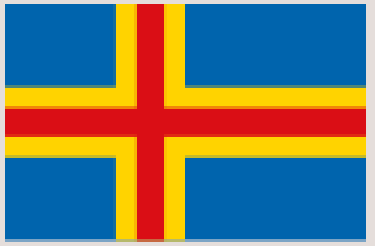
- Material på förhand och/eller vid provtillfället

Läs mer:

www.universitetsantagning.fi

Studentprovens betydelse för vidarestudier på fastlandet

Yrkeshögskolornas betygsantagning

- Olika poängtabeller för studentexamen och yrkesexamen.
- De som har avlagt **dubbelexamen** (yrkesinriktad grundexamen och studentexamen) är med i den betygsbaserade antagningen med båda betygen, och blir antagen på basis av vilken examen som helst (**den som ger mest poäng**).
- 5 studentprov ger poäng enligt en fastställd tabell
  - Modersmål
  - Matematik
  - Främmande språk
  - Ämnesreal x 2 (eller fler språk)

    = ger alltid poäng

www.yrkeshogskolestudier.fi

www.yrkeshogskolestudier.fi

Innehållsförteckning

- Yrkeshögskolornas betygsbaserade antagning
- Poängsättning för studentexamen
    - Poängsättning för internationella studentexamina
- Poängsättning för yrkesinriktad grundexamen
- Poängräknare
- De som har avlagt fristående examen
- De som har avlagt dubbelexamen
- De som har avlagt två examina på andra stadiet
- Ansökningsmål och nybörjarplatser hösten 2022 för den betygsbaserade antagningen
- Exempel på betygsbaserad antagning
- Vanliga frågor om den betygsbaserade antagningen

HÖGSKOLAN PÅ ÅLAND
ÅLAND UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

ARCADA

YRKESHÖGSKOLAN NOVIA

Ansökan till vidare utbildning	HUTH med studentexamen	HUTH utan studentexamen
Universitet och högskolor	- Deltar i betygs-urvalet med poäng för **studentprov** - Kan vid behov delta i **urvalsprov**	- Deltar endast i **urvalsprov**
Yrkeshögskolor	- Deltar i betygs-urvalet med poäng för **studentprov** - Deltar i betygs-urvalet med poäng för **yrkesexamen** - Kan vid behov delta i **urvalsprov**	- Deltar i betygs-urvalet med poäng för **yrkesexamen** - Kan vid behov delta i **urvalsprov**

Samman-fattningsvis…

HUTH-studier och vidare studier i **Sverige**

- **Studentproven**
  - beaktas inte vid antagningen, endast medeltalet på avgångsbetyget.
- **Grundläggande behörighet**
  - har alla som erhållit examen från Ålands yrkesgymnasium.
- **Särskild behörighet**
  - innebär att du måste ha avlagt ett visst antal studieavsnitt i ett ämne
  - krävs på många utbildningsprogram på de svenska högskolorna och universiteten.

HUTH-studier och vidare studier i Sverige

- HUTH-studierna uppfyller kraven för de behörighetsgivande kurserna, s.k. *särskild behörighet*, enligt följande:

Ämne	**Antal sp *på HUTH***	**Antal sp *som krävs***	**Behörighet, Sverige**
Svenska	14	12	**Sv 3**
Engelska	14	12	**En 6**
Matematik	16	10	Ma 2b
	16	14	**Ma 3b**
Samhällskunskap	8	8	**Sh 2**
Geografi	6	6	**Nk 2**
Fysik + kemi	1+1	1+1	

Behörighet för vidare studier: några exempel

Sjuksköterske-programmet	ÅYG + HUTH	ÅYG
Svenska (grundl. beh.)	√	√
Matematik 2a/2b/2c	√	X
Naturkunskap 2	√	X
Samhällskunskap 1b	√	√

Behörighet för vidare studier: några exempel

Grundlärare, åk 4-6	ÅYG + HUTH	ÅYG
Svenska (grundl. beh.)	√	√
Engelska 6	√	X
Matematik 2a/2b/2c	√	X
Naturkunskap 1b	√	√
Samhällskunskap 1b	√	√

Behörighet för vidare studier: några exempel

Ekonomprogram, flera högskolor	**ÅYG + HUTH**	**ÅYG**
Svenska (grundl. beh.)	√	√
Engelska 6	√	X
Matematik 3b/3c	√	X
Samhällskunskap 1b	√	√

Sammanfattning:
Studentprovens betydelse för vidarestudier i...

- **ÅLAND & FINLAND**
  - Med studentexamen konkurrerar den sökande i fler kvoter
  = ökad chans till antagning

- **SVERIGE**
  - Ingen alls …
  - Antagningen bygger på
    - avgångsbetygets medeltal eller resultat från högskoleprovet
  - Behörigheter krävs för att kunna söka och bli antagen.

Studentprovens betydelse för vidarestudier utanför Norden

Alla länder/lärosäten har sina specifika antagningsregler.

- Studentbetyget ofta viktigast
  - Men i bl.a. Norge, Danmark och Irland beaktas både avgångsbetyget och studentbetyg.
- Ofta krävs referenser, personligt brev, språktest mm.
- Ibland urvalsprov, intervjuer mm.

Studentexamen

- En nationell examen
- Ger behörighet för högskolestudier både nationellt och internationellt

YLIOPPILASTUTKINTOLAUTAKUNTA
STUDENTEXAMENSNÄMNDEN

Ur de allmänna föreskrifterna:

1.3 Rätten att delta

”En person som studerar för en yrkesinriktad grundexamen som omfattar 180 kompetenspoäng kan delta i studentexamen även om studierna inte är slutförda. Personen i fråga skall dock ha förvärvat kunnande som motsvarar minst 90 kompetenspoäng för att kunna delta i examen”

YLIOPPILASTUTKINTOLAUTAKUNTA
STUDENTEXAMENSNÄMNDEN

Vad innebär student-examen?

5 obligatoriska studentprov (sedan våren 2022)

HUTH-studierna förbereder för proven i

- modersmål (svenska som andraspråk)
- engelska, lång nivå
- matematik, kort nivå
- geografi
- samhällslära

- Ett av proven måste vara på **lång nivå** (engelska)

- Möjlighet att skriva **andra ämnen**
  - om den studerande har kunskaper inhämtade på annat sätt än genom HUTH-studier
  - Yrkesstuderande har stor frihet att välja andra ämnen att skriva, men förutsätter i så fall **självstudier**

Vår digitala tillvaro

- Digitala läromedel och prov
- Dator ska alltid tas med
  - Håll den i skick
  - Uppdatera
  - I princip alla förhör och prov skrivs med hjälp av dator
  - Möjlighet att ladda datorn i låsbart skåp
- AI i skolan

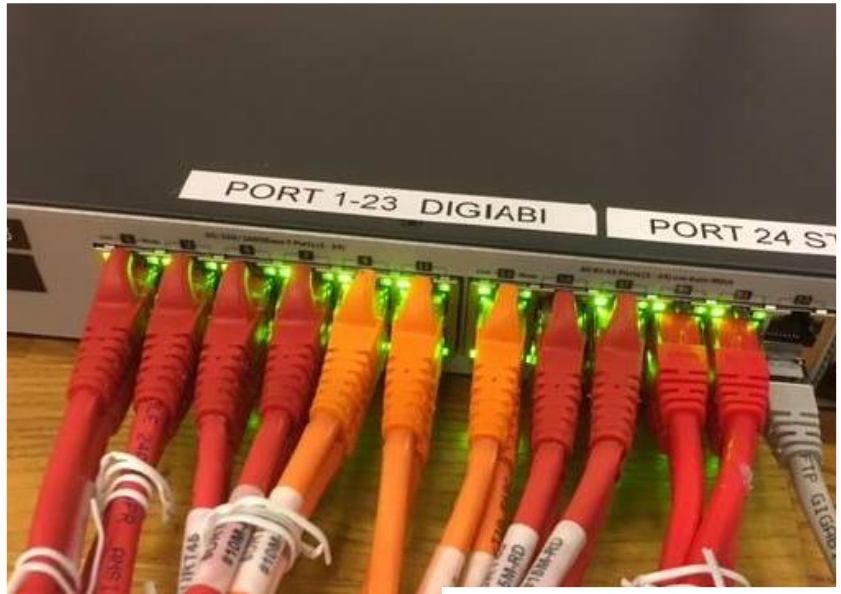
Abitti 2

Vad innebär digitala studentprov?

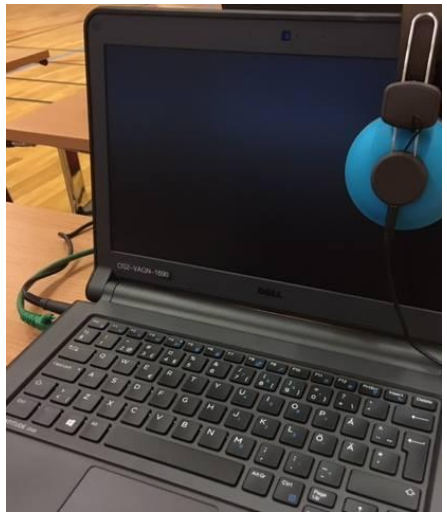
- Nytt provsystem fr o m hösten 2026
- Används i alla kursprov och studentprov
- Studerande använder sin egen dator
- Sluten provmiljö
- All trådlös utrustning förbjuden (hörlurar, klockor mm)

Kraftverk & kablar...

- Två gånger om året (i september & mars) görs gymnastiksalen om till skrivsal.
- Lånedatorer finns om något krånglar.
- Möjlighet till egen elförsörjning.

Klart!

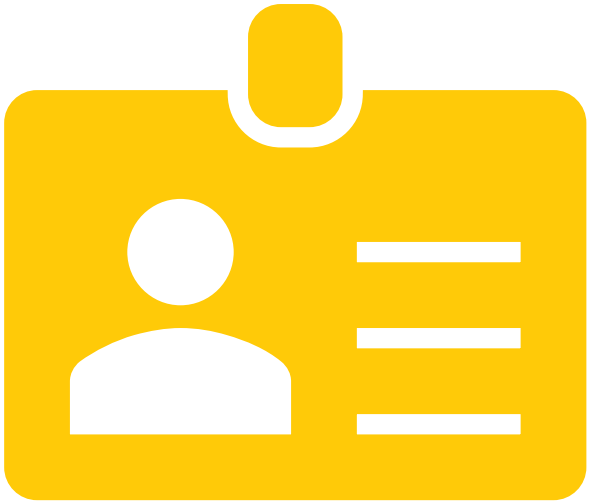
Skribenten ska ha med sig:

- **GILTIGT ID-KORT, KÖRKORT, PASS etc.**
- **EGEN DATOR**
  - Strömkabeln till datorn
  - Hörlurar (med sladd)
  - Adapter om nätverksport saknas
- Något att äta & dricka – utan text!
  - Proven är 6 timmar långa!
- Penna och suddgummi! Papper finns.
  - Frivilligt, men rekommenderas.

→ Anvisningar på Studentexamensnämndens webbplats

OBS!

Viktigt att hålla sig uppdaterad, studerande uppmanas följa med e-posten dagligen.

När ska jag skriva vad?

- Studentexamen kan spridas ut på **max tre** på varandra följande **skrivtillfällen**
  - ex. vår – höst – vår
- **Inget måste att inleda skrivandet i åk 2**
  - Vårens studentskrivningar hålls i period 4
  - Hälften läser D-blocket först i period 5
  - **Geografin är klar att skriva för alla (GE1-3)**
- Sista studieblocket går i period 1 i åk 3, dvs före höstens skrivningar
  - Prepkurserna (sv, eng och mk) kommer först i E-blocket
- Den studerande bestämmer själv hur skrivningarna fördelas: **Diskussion med egen studiehandledare på ÅYG.**

Prep-kurser inför skrivningarna

Studieblock för studerande som inlett HUTH-studier fr o m hösten 2021

Åk 1				**Åk 2**				**Åk 3**	
Block A	**sp**	**Block B**	**sp**	**Block C**	**sp**	**Block D**	**sp**	**Block E**	**sp**
SV1	2	SV4	2	SV5	2	SV8	2	SV15	2
SV2-3	2	ENG3	2	SV6-7	2	ENG5	2	ENG10	2
ENG1	1	MK2	2	ENG4	2	ENG6	2	MK8	2
ENG2	3	MK3	2	MK4	2	MK5	2	MK10	2
MK1	2	GE2	2	GE3	2	MK6-7	2	NV1 (FY1/KE1)	2
GE1	2	SK1	2	SK2	2	SK4	2	SK3	2
Totalt:	12	Totalt:	12	Totalt:	12	Totalt:	12	Totalt:	12

Max. tre skrivtillfällen

- Nedan några exempel på upplägg:

Våren 2027	Hösten 2027	Våren 2028
GEOGRAFI	**MATEMATIK** **MODERSMÅL**	**ENGELSKA** **SAMHÄLLSKUNSKAP**
GEOGRAFI	**ENGELSKA** **MATEMATIK** **MODERSMÅL**	**SAMHÄLLSKUNSKAP**

OBS! Geografi och samhällskunskap skrivs samma dag så de proven måste skrivas vid olika skrivtillfällen, ex. höst-vår

Studentprov våren 2027

- Studentskrivningarna pågår 16.3-2.4, i period 4.
- Några program går samtidigt sitt **D-block**:
  - **D1 = BLU, FR, MERK-B, MPT**
- Övriga läser D-blocket först i **period 5**:
  - **D2 = BYGG, FTT, MERK-A, NVA**

Datum	Studentprov
Ti 16.3	Modersmål, läskompetens Svenska som andraspråk, läskompetens
Fr 19.3	Modersmål, skrivkompetens Svenska som andraspråk, skrivkompetens
Må 22.3	Engelska (långa språk)
On 24.3	Matematik (kort)
	PÅSKLOV
Fr 2.4	Geografi eller samhällskunskap

Alla provdatum finns i arbetskalendern och på webben!

Studentprov hösten 2027

- Anmälan i slutet av maj 2027.
- Studentproven skrivs 20.9-4.10.2027
- Alla studerande går samtidigt sin **sista HUTH-period**:
  - SV15 (prep), ENG10 (prep), MK10 (prep), MK8, NV1, SK3

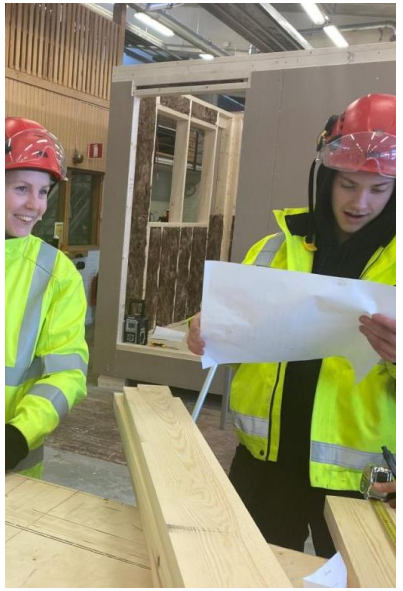
Datum	**Studentprov**
Må 20.9	Modersmål, läskompetens Svenska som andraspråk, läskompetens
Fr 24.9	Engelska (långa språk)
Ti 28.9	Geografi eller samhällskunskap
To 30.9	Matematik (kort)
Fr 1.10	Modersmål, skrivkompetens Svenska som andraspråk, skrivkompetens

Alla provdatum finns på webben:
www.studentexamen.fi

Studentprov våren 2028

- Datumen ännu inte fastslagna (senare halvan av mars).
- Studerande läser samtidigt yrkesämnen:
  - Examensarbeten
  - LIA?
- Möjlighet att skriva om prov?

Studentprov: Kostnader och specialarrangemang

5 studentprov utan avgift.

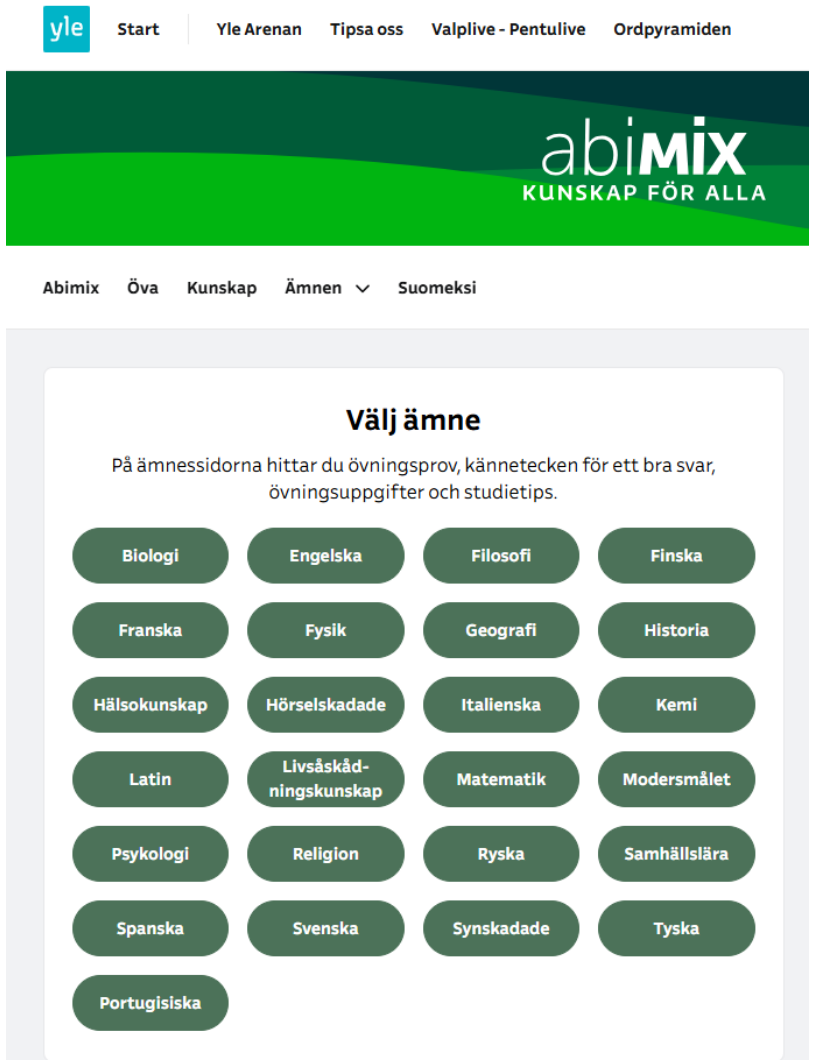
Annars ca 40€ per prov.

Studerande med läs- och skrivsvårigheter eller liknande har möjlighet till specialarrangemang:

Vanligtvis förlängd tid, +2 h

= 8 h istället för 6 h.

Vid frågor kring specialarrangemang, kontakta antingen speciallärarен på yrkesgymnasiet, lyceets logoped Josefin Granholm-Glad eller ansvarig lärare Miranda Martens Dauksz. Kontaktuppgifter finns på Studnet.

Hur ser proven ut?

- Gamla prov och studietips finns på YLE:s webb, **Abimix:**

https://svenska.yle.fi/abimix

Provet i modersmålet

- Obligatoriska studieavsnitt: SV1-8 + prepkurs
- Modersmålsprovet är **obligatoriskt** för samtliga skribenter.
  - Kan ersättas med provet i svenska som andra språk
- Två provdagar
  1) ett läskompetensprov, 2 skrivuppgifter
  2) ett skrivkompetensprov, 1 skrivuppgift
- Bedömningen bygger på den sammanlagda poängen.
- Provmaterial:
  - Texter, bilder, filmer, pjäser, poddar mm.

Svenska som andraspråk

- Behovsprövat + krav på SV2-bedömning i studieavsnitten.
- Två provdagar fr o m våren 2027
  - Dag 1: Hörförståelse och läskompetens
    - 2-3 hörförståelseuppgifter
    - 2 skrivuppgifter
  - Dag 2: Skrivkompetens
    - 2 skrivuppgifter
- Provmaterial:
  - Texter, bilder, filmer, pjäser, poddar mm.

Provet i engelska

- Obligatoriska studieavsnitt: ENG1-6 + prepkurs

- Delområden som testas:
  - Hörförståelse
  - Läsförståelse
  - Skriftlig framställning
  - (Muntlig framställning – inte ännu)
  - Ordkunskap och strukturer

- Uppgiftstyper:
  - Olika typer av texter
  - Bilder, poddar, videon m.m.

Provet i kort matematik

- Obligatoriska studieavsnitt: MK1-8 + prepkurs
- Provet har flera delar med såväl obligatoriska som valbara uppgifter.
- Två-delat prov:
  - A-delen räknas med en begränsad kalkylator
  - B-delen med tillgång till den vanliga kalkylatorn

Ämnesrealen: geografi & samhällslära

- 3 studieavsnitt: GE1-3 (+ GE4 på egen hand)
- 4 studieavsnitt: SK1-4

- Provet byggs upp av moduler av varierande uppgiftstyp och svårighetsgrad
  - En del uppgifter kan vara obligatoriska
  - Studerande svarar på 5 av 9 frågor

- Provmaterial
  - Skrivna dokument: texter, artikeldatabaser
  - Visuellt material: diagram, kartor, bilder
  - Audiovisuellt material: videor, animationer, simulationer, ljudfiler
  - Numeriskt material: tabeller, statistik, mätningsresultat

HUR BEDÖMS PROVEN?

All info finns på Studentexamensnämndens webbsida: www.studentexamen.fi

Bedömning och vitsord

Proven i olika ämnen bedöms med olika **poängskalor**

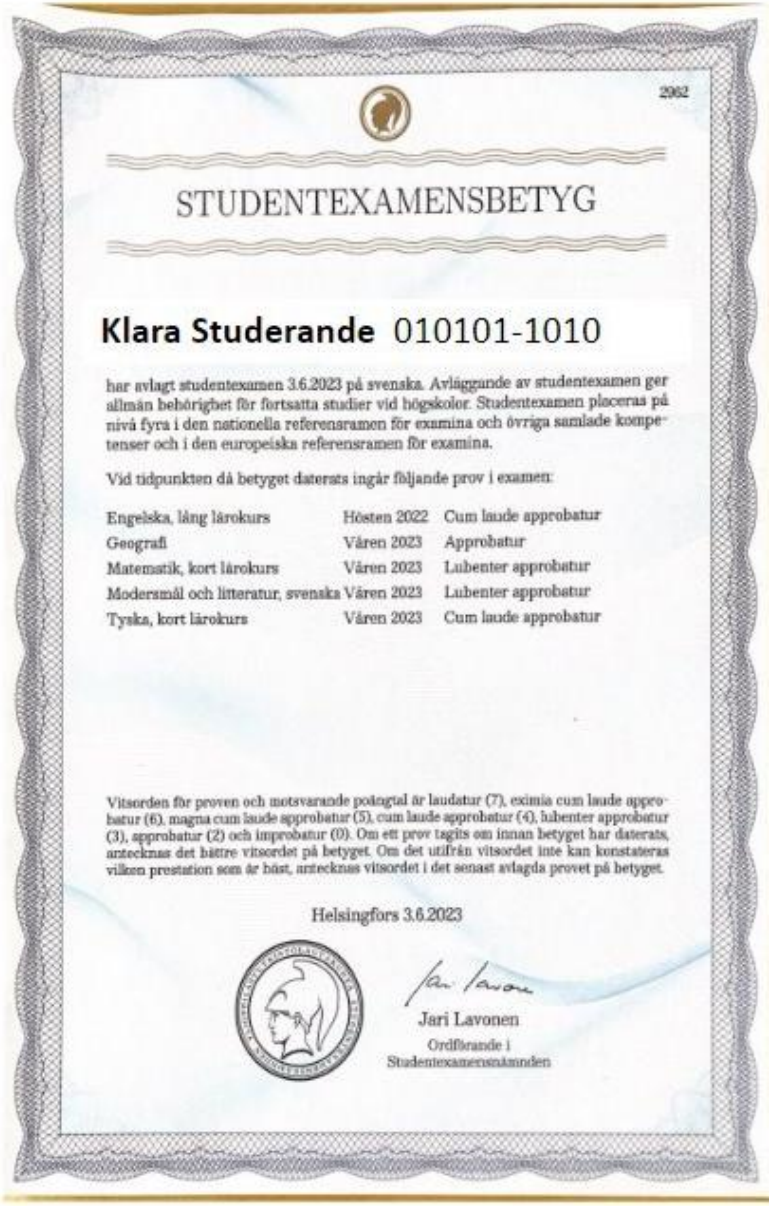
- max 120 poäng i svenska, matematik, realämnen
- max 299 i språk osv.

- Lyceets lärare gör en preliminärbedömning inom 1-2 veckor
- Den slutliga bedömningen kommer i november resp. maj

Vitsord på latin

Laudatur	(L)	5%
Eximia cum laude approbatur	(E)	15%
Magna cum laude approbatur	(M)	20%
Cum laude approbatur	(C)	20%
Lubentur approbatur	(B)	20%
Approbatur	(A)	15%
Improbatur	(I)	5%

Student-examens-betyget

2062

STUDENTEXAMENSBETYG

Klara Studerande 010101-1010

har avlagt studentexamen 3.6.2023 på svenska. Avläggande av studentexamen ger allmän behörighet för fortsatta studier vid högskolor. Studentexamen placeras på nivå fyra i den nationella referensramen för examina och övriga samlade kompetenser och i den europeiska referensramen för examina.

Vid tidpunkten då betyget daterats ingår följande prov i examen:

Engelska, lång lärokurs	Hösten 2022	Cum laude approbatur
Geografi	Våren 2023	Approbatur
Matematik, kort lärokurs	Våren 2023	Lubenter approbatur
Modersmål och litteratur, svenska	Våren 2023	Lubenter approbatur
Tyska, kort lärokurs	Våren 2023	Cum laude approbatur

Vitsorden för proven och motsvarande poängtal är laudatur (7), eximia cum laude approbatur (6), magna cum laude approbatur (5), cum laude approbatur (4), lubenter approbatur (3), approbatur (2) och improbatur (0). Om ett prov tagits om innan betyget har daterats, antecknas det bättre vitsordet på betyget. Om det utifrån vitsordet inte kan konstateras vilken prestation som är bäst, antecknas vitsordet i det senast avlagda provet på betyget.

Helsingfors 3.6.2023

Jari Lavonen
Ordförande i
Studentexamensnämnden

Bedömning och vitsord

Vitsord på latin

◦ Laudatur	(L)	5%	**7p**
◦ Eximia cum laude approbatur	(E)	15%	**6p**
◦ Magna cum laude approbatur	(M)	20%	**5p**
◦ Cum laude approbatur	(C)	20%	**4p**
◦ Lubentur approbatur	(B)	20%	**3p**
◦ Approbatur	(A)	15%	**2p**
◦ Improbatur	(I)	5%	**0p**

◦ Vitsordspoängen blir aktuella om skribenten får **underkänt i ett av proven**…

Vad händer om man får underkänt (improbatur) i ett ämne?

Ett underkänt vitsord i något av de fem studentexamensproven kan **kompenseras med minst 10 poäng** totalt i de övriga fyra proven.

- Exempel:
  - Modersmål A = 2p
  - Engelska B = 3 p
  - Geografi B = 3 p
  - Samhällslära A = 2 p
  - Matematik I

10 p = Grattis till examen!

Att göra om prov

- Ett underkänt prov får skrivas om **tre gånger vid de tre närmast följande examenstillfällena**.
- Ett godkänt prov får skrivas om **så många gånger man vill**. Ingen tidsgräns.

- Det är **alltid det bästa resultatet** som räknas!
- Avgift?
  - Ingen avgift för att skriva om ett underkänt prov som krävs för examen.
  - Övriga prov kostar ca 40€.

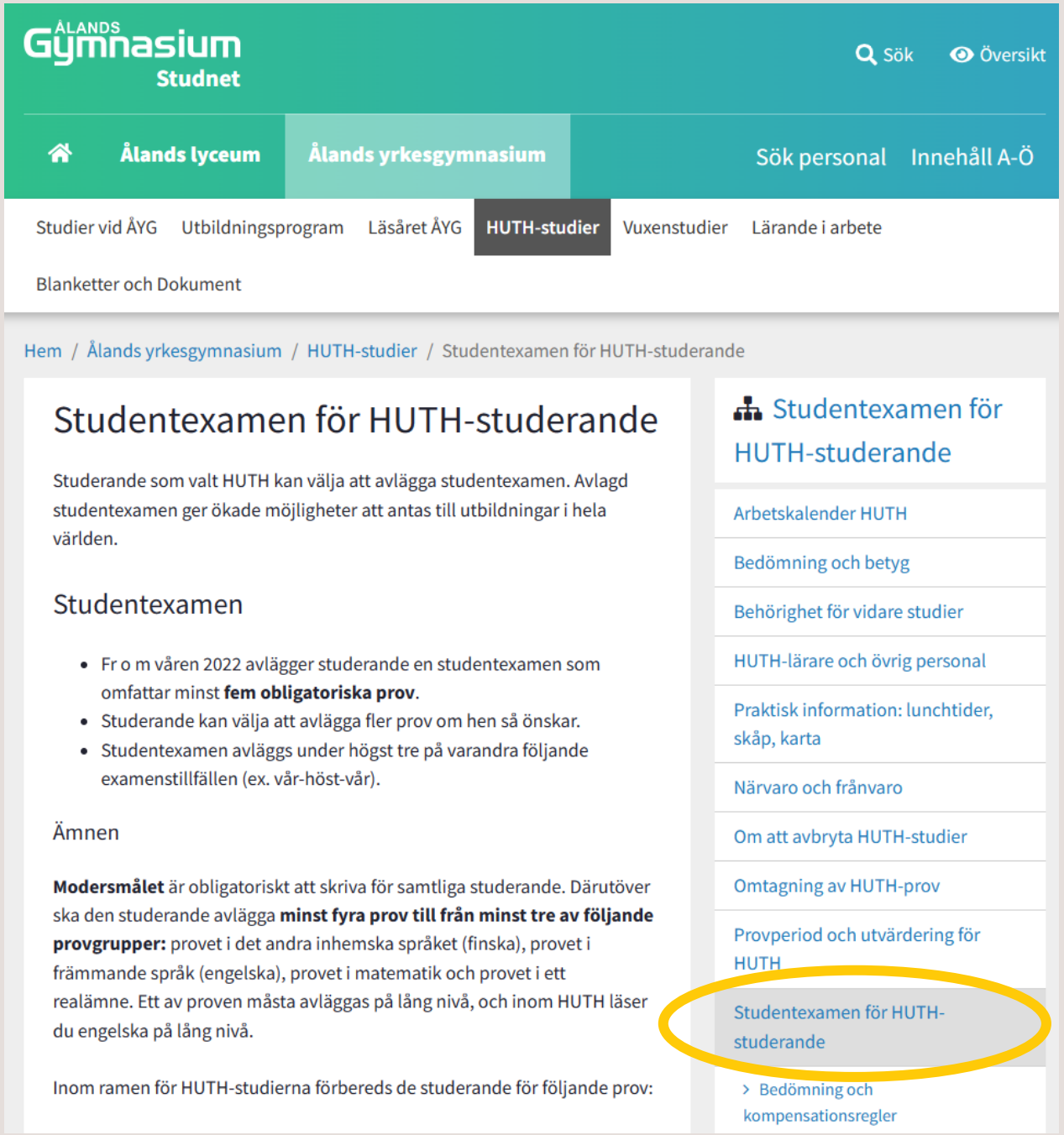

- Respektive studiehandledare för de olika yrkesprogrammen handleder kring studentproven
  - Information om anmälan i oktober och maj

- Sista anmälningsdatum inför våren 2027 är **onsdag 18.11 kl.15:00**
  - Anmälan görs i Wilma
  - Blanketten skrivs ut och under samt lämnas till studiehandledaren.

Anmälan till student-proven

Se HUTH-fliken på Studnet:

För mer information

- Gå in på studentexamensnämndens webbplats:

www.ylioppilastutkinto.fi

  - Föreskrifter
    - Allmänna och provspecifika
  - Samlad information till examinanderna
  - Provdagar t o m hösten 2027
  - Gamla poänggränser
  - mm.

De som avlägger studentexamen får delta i karonkabalen på Alandica.

…och i studentdimissionen lördag vecka 22.

FRÅGOR?